

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.729.2024

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 6398 Pana Posła Jacka Sasina „w sprawie braku realnej pomocy poszkodowanym przez powódź w 2024 r.”, dotyczącej działań podjętych w okresie poprzedzającym nadejście zimy na obszarach dotkniętych wrzeźniową powodzią, proszę przyjąć informacje pozostające we właściwości Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Na wstępie należy podkreślić, że zapewnienie środków na wsparcie osób i rodzin poszkodowanych w powodzi z września 2024 r. należy do właściwości Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, który dysponuje środkami rezerw celowych na usuwanie skutków klęsk żywiołowych.

W zakresie właściwości ministra ds. zabezpieczenia społecznego pozostaje kwestia współpracy z wojewodami w celu pozyskania informacji o zapotrzebowaniu na środki z rezerw celowych na realizację zadania, o którym mowa w art. 71 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1473 i 1717), zgodnie z którym w 2024 r. pracownikom socjalnym, przeprowadzającym wywiady środowiskowe od 16 września 2024 r. z osobami i rodzinami poszkodowanymi w wyniku powodzi, w tym pracownikom socjalnym przeniesionym do wykonywania tych obowiązków, przysługuje jednorazowy dodatek do wynagrodzenia w wysokości 2000 zł.

W związku z tym, że środki z rezerwy celowej na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych (cz. 83, poz. 79) pozostają w dyspozycji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zaproponował zwiększenie rezerwy celowej (cz. 83, poz. 79) budżetów wojewodów na realizację art. 71 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi oraz niektórych innych ustaw, uwzględniając zgłoszone przez wojewodów zapotrzebowanie. W grudniu 2024 r. wojewodowie zgłosili dodatkowe zapotrzebowanie na środki z rezerwy celowej na realizację tego zadania, o czym niezwłocznie poinformowano Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Ostatecznie decyzje w sprawie przyznania wojewodom środków z rezerwy celowej na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych wydaje Minister Finansów, w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji, na wniosek wojewody.

Jednocześnie informuję, że do powodziom dostarczana była pomoc żywnościowa z Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021 – 2027 (FEPŻ) w formie paczek lub posiłków zakupionych na cele Programu oraz żywność z darowizn i zbiorów żywności organizowanych przez organizacje partnerskie, biorące udział w Programie (Federacja Polskich Banków Żywności, Caritas Polska, PCK Polski Komitet Pomocy Społecznej, Kościół Starokatolicki). Zestaw pomocowy dla 1 osoby waży ok. 33 kg i obejmuje 17 artykułów spożywczych o wartości ok 206 zł.

Na terenach powodziowych (4 województwa) w ramach Podprogramu 2023 dostępnych było ok. 4 300 ton żywności, co według danych uzyskanych od organizacji partnerskich na koniec listopada pozwoliło objąć pomocą żywnościową 174 tys. osób. Niezależnie od dystrybucji żywności zakupionej na cele Programu, równolegle realizowano przez organizacje partnerskie dystrybucję darów i żywności pochodzącej ze zbiorów.

19 września 2024 r., wprowadzono następujące usprawnienia do procedury udzielania pomocy żywnościowej ofiarom powodzi: uproszczony sposób kwalifikowania do pomocy za pomocą załącznika 6A – dla powodzi, będący potwierdzeniem wydania żywności przez pracownika organizacji partnerskiej lub służb, które mogły dostarczać żywność bez udziału OPS-ów i skierowań; podwyższone kryterium kwalifikowania do 500% dla powodzi (3879,20 zł dla osoby samotnie gospodarującej oraz 3 000 zł w przypadku osoby w rodzinie – kwoty powyżej obecnego najniższego wynagrodzenia minimalnego); dopuszczono możliwość wydawania żywności także przez inne osoby, które zostały wyznaczone lub upoważnione do udzielania pomocy żywnościowej, będące przedstawicielami służb, w tym np. strażacy, ratownicy, pracownicy samorządowi, służby porządkowe, wojsko; dopuszczono dystrybucję poza organizacjami partnerskimi - ze wszystkich środków transportu. Dystrybucja żywności trwała do grudnia 2024 roku.

Zgodnie z przepisem § 4 pkt 16 lit. a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 września 2024 r. w sprawie wykazu gmin, w których są stosowane szczególne rozwiązania związane z usuwaniem skutków powodzi z września 2024 r. oraz rozwiązań stosowanych na ich terenie (Dz. U. poz. 1371), wprowadzono instrument odroczenia terminu płatności składek, o którym mowa w art. 36 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi (Dz. U. z 2024 r. poz. 654). Odroczenie dotyczy składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz innych składek, do poboru których jest obowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Odroczenie płatności do 15 września 2025 r. dotyczy składek za okres od 1 sierpnia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. Płatnicy składek ubiegający się o odroczenie terminu płatności winni złożyć ZUS oświadczenie na specjalnie przygotowanym formularzu. Nowy termin płatności składek za okres od sierpnia do grudnia 2024 r., wyznaczony na 15 września 2025 r. dotyczy wszystkich płatników poszkodowanych w wyniku powodzi. Poszkodowany to, zgodnie z definicją ustawową - osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która na skutek powodzi doznała szkód majątkowych lub utraciła, chociażby czasowo, możliwość korzystania z posiadanej nieruchomości lub lokalu. Uprawnienia te dotyczą zatem wszystkich „Poszkodowanych”.

Ponadto, na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, płatnicy składek, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji mogą ubiegać się w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych o:

- rozłożenie na raty należności z tytułu składek z odroczonym terminem płatności pierwszej raty,
- zmianę warunków umowy o rozłożenie na raty należności z tytułu składek polegająca na zawieszeniu spłaty rat na określony czas,
- zmianę warunków umowy o odroczenie terminu płatności składek polegająca na wydłużeniu odroczenia terminu płatności o określony czas,
- umorzenie należności z tytułu składek należnych za osoby opłacające składki na własne ubezpieczenia.

Na końcu pisma przedstawiam w ujęciu tabelarycznym, dane statystyczne dotyczące ww. formy wsparcia, wraz z otrzymanymi z Centrali ZUS informacjami dot. świadczenia interwencyjnego i innych ulg udzielanych podmiotom poszkodowanym (stan na 20 grudnia

2024 r.). Załączam ponadto tabelę ujmującą świadczenie interwencyjne i pozostałe formy wsparcia udzielane przez ZUS. W załączeniu przekazuję też otrzymane z Centrali ZUS zestawienie na temat pomocy dla przedsiębiorców w formie pliku Excel (załącznik nr 3).

Do 20 grudnia 2024 r. wpłynęło łącznie 1 477 wniosków (RSI) o świadczenie interwencyjne przeznaczone na wsparcie dalszego prowadzenia działalności gospodarczej na łączną kwotę 166 146 913,42 zł. Najwyższa wnioskowana kwota wyniosła 2 848 000,00 zł, zaś najniższa 1 200,00 zł.

Odnosnie do działań podejmowanych w zakresie Funduszu Pracy (FP) wskazuję instrumenty, o których mowa w art. 19-21 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi (Dz. U. z 2024 r. poz. 654, z późn. zm.), dalej zwanej także „ustawą powodziową”, tj.:

- prawo do świadczenia w wysokości zasiłku dla bezrobotnych oraz prawo do zasiłku dla bezrobotnych - art. 19 ustawy;
- zwrot poniesionych przez pracodawcę kosztów na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne z tytułu zatrudnienia skierowanych bezrobotnych - art. 20 ustawy;
- zwrot poniesionych przez pracodawcę, którego zakład został zniszczony na skutek powodzi, kosztów na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne zatrudnianych pracowników oraz zwrot organizatorowi robót publicznych poniesionych kosztów na wynagrodzenia oraz składki na ubezpieczenia społeczne, z tytułu zatrudnienia przy pracach związanych z usuwaniem skutków powodzi skierowanych poszkodowanych osób fizycznych, które osobiście i na własny rachunek prowadzą działalność w zakresie produkcji rolnej - art. 21 ustawy.

W ramach programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych na terenach, na których w 2024 roku miały miejsce klęski żywiołowe, osoby bezrobotne otrzymują zatrudnienie przede wszystkim przy robotach publicznych lub pracach interwencyjnych. Działania te realizowane są z rezerwy Funduszu Pracy¹. Na realizację zadań, o których mowa w art. 19-21 ustawy, zabezpieczono w planie finansowym Funduszu Pracy na rok 2024 100 mln zł. Według stanu na 27 grudnia 2024 r., do Departamentu Funduszy wpłynęło 27 wniosków z powiatowych urzędów pracy (Jelenia Góra, Kłodzko, Dzierżonów, Kamienna Góra, Racibórz (2 wnioski), Lwówek Śląski, Brzeg (2 wnioski), Krapkowice, Wałbrzych, Świdnica, Jawor, Cieszyn, Nysa (2 wnioski), Lubiąż, Bielsko-Biała, Pszczyna, Bolesławiec, Wrocław, Ząbkowice Śląskie, Żagań (2 wnioski), Kędzierzyn-Koźle (2 wnioski), Prudnik) o przyznanie środków na łączną kwotę 81 305 039,72 zł na realizację ww. świadczeń. Zrealizowano wszystkie wnioski powiatowych urzędów pracy w powyższej wysokości. Na programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych na terenach, na których w 2024 roku miały miejsce klęski żywiołowe, zabezpieczono dodatkowo w ramach rezerwy Funduszu Pracy kwotę w wysokości 20 mln zł.

W okresie od 19 września do 27 grudnia 2024 r. wpłynęło 20 wniosków na realizację powyższego programu z powiatowych urzędów pracy (Kłodzko, Wałbrzych, Dzierżonów, Głubczyce, Prudnik, Cieszyn, Ząbkowice Śląskie, Nysa, Kędzierzyn-Koźle, Krapkowice, Bielsko-Biała, Żagań, Lubiąż, Świdnica, Krosno Odrzańskie, Racibórz, Pszczyna, Lubin, Głogów, Brzeg). Zrealizowano wszystkie wnioski powiatowych urzędów pracy na łączną kwotę w wysokości 5 773 626,99 zł.

Powyższe formy wsparcia, finansowane ze środków Funduszu Pracy, realizowane są przez powiatowe urzędy pracy, które dysponują szczegółowymi danymi w tym zakresie. Na

¹ na podstawie § 9 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 sierpnia 2014 r. w sprawie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie (Dz. U. poz. 1294)

realizację zadań związanych z usuwaniem skutków powodzi, finansowanych z Funduszu Pracy, powiatowe urzędy pracy nie otrzymały dodatkowych środków.

Odnosnie do działań podejmowanych w zakresie Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (FGŚP) informuję, że uruchomiono w tym zakresie dwa instrumenty wsparcia:

- zwrot z FGŚP poniesionych przez pracodawcę kosztów na wynagrodzenia oraz należnych z jego strony składek na ubezpieczenia społeczne pracowników za okres zwolnienia związanego z usuwaniem przez nich skutków powodzi (na podstawie art. 7a ust. 6 ustawy),
- nieoprocentowaną pożyczkę z FGŚP dla pracodawcy, który na skutek powodzi przejściowo zaprzestał prowadzenia działalności gospodarczej lub istotnie ograniczył jej prowadzenie (na podstawie art. 23 ust. 1 ustawy).

Na finansowanie pierwszego z nich zabezpieczono w planie finansowym FGŚP na 2024 r. 200 mln zł. Do 20 grudnia 2024 r., w związku z art. 7a ustawy, do wojewódzkich urzędów pracy wpłynęło 46 wniosków o wypłatę świadczeń na kwotę 297 tys. zł. Do MRPiPS przekazano z Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu 5 wniosków, a z Dolnośląskiego Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Wałbrzychu 3 wnioski na środki FGŚP na łączną kwotę 66 520,26 zł. Dysponent Funduszu przekazał zgodnie z powyższym środki do WUP w celu udzielenia wsparcia beneficjentom.

Na finansowanie drugiego instrumentu zabezpieczono w planie finansowym FGŚP na 2024 r. 200 mln zł. Z prowadzonego na bieżąco monitoringu wynika, że do 20 grudnia 2024 r. żaden z przedsiębiorców nie złożył wniosku do WUP o pożyczkę. Wniosek o nieoprocentowaną pożyczkę z art. 23 ustawy składa się do marszałka województwa za pośrednictwem wojewódzkiego urzędu pracy właściwego ze względu na siedzibę pracodawcy².

W celu umożliwienia realizacji zadań finansowanych ze środków FGŚP związanych z usuwaniem skutków powodzi, dysponent Funduszu planuje zabezpieczyć środki na ten cel również w planie finansowym FGŚP na 2025 rok. Ponadto, rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 28 listopada 2024 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie wykazu gmin, w których są stosowane szczególne rozwiązania związane z usuwaniem skutków powodzi z września 2024 r., oraz rozwiązań stosowanych na ich terenie (Dz. U. poz. 1760), wydłużono o pół roku (do 30 czerwca 2025 roku) termin wykorzystania przez pracowników dodatkowego zwolnienia w wymiarze 20 dni w celu usuwania skutków powodzi.

Beneficjentem wsparcia udzielanego z art. 7a ustawy powodziowej jest pracodawca, zaś beneficjentem nieoprocentowanej pożyczki z art. 23 ustawy pracodawca prowadzący działalność gospodarczą.

Wnioski o wsparcie składa się do marszałka województwa za pośrednictwem wojewódzkiego urzędu pracy. W przypadku wsparcia z art. 7a podstawę prawną stanowi art. 7 ust. 6a tej ustawy, zaś w przypadku nieoprocentowanej pożyczki z art. 23 tej ustawy, art. 23 ust. 9a tej ustawy.

Od wydanej decyzji przysługuje odwołanie do samorządowego kolegium odwoławczego (art. 7b ust. 4 ustawy powodziowej); dodatkowo dysponent FGŚP może przeprowadzać u marszałka województwa i w podległym mu wojewódzkim urzędzie pracy kontrole w zakresie określonym w art. 39a ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń

² art. 23 ust. 1 ustawy i § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 listopada 2011 r. w sprawie nieoprocentowanej pożyczki z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych dla pracodawcy, który na skutek powodzi przejściowo zaprzestał prowadzenia działalności gospodarczej lub istotnie ograniczył jej prowadzenie

pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (art. 1a ust. 10c ustawy). W przypadku decyzji o zwrocie pożyczki w całości lub części przysługuje od niej odwołanie do samorządowego kolegium odwoławczego (art. 23 ust. 5b ustawy). Dysponent FGŚP może też przeprowadzać u marszałka województwa i w podległym mu urzędzie pracy kontrole w zakresie określonym art. 39a ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (art. 23 ust. 7i ustawy).

Wsparcie z art. 7a ustawy powodziowej - zwrot poniesionych przez pracodawcę kosztów na wynagrodzenia oraz składki na ubezpieczenia społeczne pracowników za okres zwolnienia przysługuje łącznie na jednego pracownika do wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej z poprzedniego kwartału ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (art. 7a ust. 6 ustawy powodziowej). Zaspokojeniu ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych może podlegać wynagrodzenie, o którym mowa w art. 23 ust. 1 ustawy, do wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej z poprzedniego kwartału ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych za okres wskazany w przepisach wydanych na podstawie art. 1 ust. 2 ustawy, wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne zależnymi od pracodawcy (art. 23 ust. 2 ustawy).

Wsparcie z art. 7a ustawy udzielane jest w formie bezzwrotnej. Nieoprocentowana pożyczka z art. 23 ustawy podlega zwrotowi i nie jest oprocentowana. W przypadku wsparcia z art. 7a ustawy wymogiem formalnym jest skorzystanie w okresie wskazanym w przepisach przez pracownika danego pracodawcy ze zwolnienia od pracy w wymiarze do 20 dni, w celu usuwania skutków powodzi w odniesieniu bezpośrednio do mienia tego pracownika lub mienia osoby spokrewnionej bądź pozostającej z nim w faktycznym związku, wspólnie zamieszkującej i gospodarującej. Z kolei w przypadku nieoprocentowanej pożyczki z art. 23 ustawy, wymogiem formalnym jest nieposiadanie przez pracodawcę środków na wypłatę pracownikom wynagrodzenia przysługującego za:

- czas usprawiedliwionej nieobecności w pracy w przypadku, o którym mowa w art. 8 ustawy;
- czas niewykonywania pracy, jeżeli pracownik był gotów do jej wykonywania, a doznał przeszkód z przyczyn dotyczących pracodawcy, które zostały bezpośrednio spowodowane powodzią;
- wykonaną pracę, polegającą na ochronie zakładu pracy przed powodzią lub na usuwaniu skutków powodzi, mającą na celu utrzymanie lub przywrócenie prowadzenia przez pracodawcę działalności gospodarczej przez pracodawcę, który na skutek powodzi przejściowo zaprzestał prowadzenia działalności gospodarczej lub istotnie ograniczył jej prowadzenie.

W przypadku obu instrumentów nie decyduje kolejność zgłoszeń. Zadania określone w art. 7a i 23 ustawy powodziowej realizują wojewódzkie urzędy pracy, które dysponują szczegółowymi danymi w zakresie liczby ich beneficjentów. Na realizację zadań finansowanych ze środków FGŚP, określonych przepisami art. 1a i 23 ustawy, wojewódzkie urzędy pracy nie otrzymały dodatkowych środków.

Zwracam ponadto uwagę na następujące regulacje dotyczące terenów dotkniętych powodzią, stosowane w okresie przewidzianym przepisami rozporządzeń wydanych na podstawie art. 1 ust. 2 ustawy powodziowej, zapewniające wsparcie pracodawcom i pracownikom z terenów dotkniętych powodzią:

- zgodnie z art. 7a ust. 1 ustawy powodziowej, pracownikowi poszkodowanemu przysługuje, w okresie wskazanym w przepisach wydanych na podstawie art. 1 ust. 2 tej ustawy, zwolnienie od pracy w wymiarze do 20 dni, w celu usuwania skutków powodzi, w odniesieniu do jego mienia lub mienia osoby spokrewnionej lub niespokrewnionej, pozostającej z nim w faktycznym związku, wspólnie zamieszkującej i gospodarującej. W czasie zwolnienia pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia obliczanego według zasad obowiązujących dla urlopu wypoczynkowego. Wynagrodzenie to wypłaca pracodawca. Zgodnie z art. 7a ust. 6 ustawy powodziowej pracodawca, który udzielił pracownikowi powyższego zwolnienia od pracy, może zwrócić się do marszałka województwa (za pośrednictwem wojewódzkiego urzędu pracy właściwego ze względu na miejsce prowadzenia działalności), który dokonuje ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych zwrotu poniesionych przez pracodawcę kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne pracowników za czas zwolnienia (łącznie na jednego pracownika do wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej z poprzedniego kwartału, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.) Zgodnie z art. 7a ust. 4 ustawy powodziowej, zwolnienie to przysługuje pracownikowi niezależnie od usprawiedliwionej nieobecności, o której mowa w art. 8 ust. 1 ustawy.
- Usprawiedliwiona nieobecność w pracy z powodu faktycznej niemożności jej świadczenia. W świetle art. 8 ust. 1 ustawy powodziowej faktyczna niemożność świadczenia pracy w związku z powodzią stanowi podstawę usprawiedliwienia nieobecności pracownika w pracy. Faktyczna niemożność świadczenia pracy oznacza sytuację, w której pracownik obiektywnie nie może świadczyć pracy, np. z powodu braku możliwości dotarcia do zakładu pracy. Za czas usprawiedliwionej nieobecności w pracy pracownikowi przysługuje prawo do odpowiedniej części minimalnego wynagrodzenia, ustalanego na podstawie odrębnych przepisów, przez okres nie dłuższy niż 10 dni roboczych wynikających z rozkładu czasu pracy (art. 8 ust.2 ustawy powodziowej). Przepis ten nie ma zastosowania do pracowników, których uprawnienie do wynagrodzenia za czas usprawiedliwionej nieobecności w pracy z powodu powodzi lub do innej formy rekompensaty utraconego wynagrodzenia z tego tytułu wynika z odrębnych przepisów (art. 8 ust.3 ustawy powodziowej).
- Na podstawie art. 8 ust. 5 ustawy powodziowej, pracodawca może powierzyć pracownikowi wykonywanie pracy innego rodzaju niż wynikająca z nawiązanego stosunku pracy, jeżeli jest to konieczne w związku z usuwaniem skutków powodzi u tego pracodawcy.
- Zgodnie z art. 8a ustawy powodziowej, pracodawca jest obowiązany do udzielenia na żądanie pracownika zamieszkującego na terenie obszaru dotkniętego powodzią (w okresie wskazanym w przepisach wydanych na podstawie ustawy powodziowej) w ramach przysługującego pracownikowi urlopu wypoczynkowego nie więcej niż 8 dni urlopu wypoczynkowego, w terminie wskazanym przez pracownika. W tym przypadku nie ma zastosowania art. 1672 Kodeksu pracy.
- Na podstawie art. 8b ustawy powodziowej, pracownikowi zamieszkującemu na terenie obszaru dotkniętego powodzią można udzielić urlopu wypoczynkowego w dniu pracy, w wymiarze godzinowym odpowiadającym części dobowego wymiaru czasu pracy. Urlop taki może być udzielony w wymiarze nie wyższym niż 5 dni.
- Zgodnie z art. 8c ust. 1 ustawy powodziowej, pracownik zamieszkujący na terenie obszaru dotkniętego powodzią może złożyć do pracodawcy wnioski w postaci papierowej lub elektronicznej o obniżenie wymiaru czasu pracy do wymiaru nie niższego niż połowa pełnego wymiaru czasu pracy. Pracodawca jest obowiązany do uwzględnienia wniosku

pracownika, chyba że nie jest to możliwe ze względu na organizację pracy lub rodzaj pracy wykonywanej przez pracownika. O przyczynie odmowy uznania wniosku pracodawca informuje pracownika w postaci papierowej lub elektronicznej, w terminie 2 dni roboczych od dnia złożenia wniosku przez pracownika. Zgodnie z art. 8c ust.2 powyższej ustawy, wniosek ten składa się na 2 dni przed dniem rozpoczęcia wykonywania pracy w obniżonym wymiarze czasu pracy. Jeżeli jednak wniosek ten został złożony bez zachowania terminu, pracodawca obniża wymiar czasu pracy nie później niż przed upływem 2 dni od dnia złożenia wniosku.

- Zakaz zatrudniania w godzinach nadliczbowych i delegacji poza stałe miejsce pracy. Na podstawie art. 8d ust.1 ustawy powodziowej pracownika bez jego zgody. Zgoda pracownika na zatrudnienie w godzinach nadliczbowych, a także delegowanie poza stałe miejsce pracy co do zasady nie jest wymagana w przypadku konieczności prowadzenia akcji ratowniczej w celu ochrony życia lub zdrowia ludzkiego, ochrony mienia lub środowiska albo usunięcia awarii, o czym stanowi art. 8d ust.2 tej ustawy.
- Wykonywanie niektórych obowiązków wynikających z przepisów Kodeksu pracy - np. kontrolnych badań pracowników - zostało zawieszone w przypadku osób zamieszkałych na terenie dotkniętym powodzią w okresie stosowania szczególnych rozwiązań związanych z usuwaniem skutków powodzi (por. art. 8e ust.1 i następne ustawy powodziowej). W przypadku pracowników zamieszkałych na terenie obszaru dotkniętego powodzią dopuszcza się przeprowadzanie szkoleń wstępnych w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy w całości za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej, z wyjątkiem instruktażu stanowiskowego pracownika zatrudnianego na stanowisku robotniczym; pracownika zatrudnianego na stanowisku, na którym występuje narażenie na działanie czynników niebezpiecznych; pracownika przenoszonego na stanowiska, o których mowa powyżej, a także ucznia odbywającego praktyczną naukę zawodu oraz studenta odbywającego praktykę studencką (co wynika wprost z art. 8f ust.1 ustawy powodziowej).
- W przypadku upływu kadencji rady pracowników lub społecznego inspektora pracy, powołanych u pracodawców działających na terenie obszaru wskazanego w przepisach ustawy, gdy nie istnieją warunki do przeprowadzenia wyborów rady pracowników lub społecznego inspektora pracy, kadencja rady pracowników lub społecznego inspektora pracy ulega stosownemu przedłużeniu do czasu przeprowadzenia wyborów na nową kadencję. Przepis ten stosuje się do kadencji organów statutowych związku zawodowego, związku lub organizacji przedsiębiorców, związków pracodawców, ich federacji i konfederacji (art. 8g ustawy powodziowej). Istotną kwestią jest także wydłużenie okresu przedawnienia roszczeń ze stosunku pracy, o którym mowa w art. 291 § 1 Kodeksu pracy (art. 8h ust. 3 ustawy powodziowej).
- Art. 10 ustawy powodziowej zagwarantował pracodawcom pewną swobodę dysponowania zakładowym funduszem świadczeń socjalnych. Środki z funduszu mogą być przeznaczone na pomoc dla poszkodowanych zatrudnionych u pracodawcy, a także dla poszkodowanych zatrudnionych u innego pracodawcy w okresie stosowania szczególnych rozwiązań związanych z usuwaniem skutków powodzi.
- Przepisy z zakresu ograniczenia handlu w niedziele i święta. Zakaz handlu oraz wykonywania czynności związanych z handlem oraz powierzanie pracownikowi lub zatrudnionemu wykonywania pracy w handlu oraz wykonywania czynności związanych z handlem w niedziele i święta, o którym mowa w art. 5 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni (Dz. U. z 2024 r. poz. 449), nie obowiązuje w niedziele w zakresie wykonywania czynności związanych z handlem, polegających na rozładowywaniu, przyjmowaniu i ekspozycji towarów pierwszej potrzeby oraz powierzania pracownikowi lub zatrudnionemu wykonywania

takich czynności. Zwolnienie z zakazu nie obowiązuje w niedziele, w które przypada święto (art. 8j ustawy powodziowej).

Do przeprowadzenia kontroli przestrzegania ww. przepisów ustawy powodziowej, w sprawach z zakresu prawa pracy, uprawniona jest Państwowa Inspekcja Pracy, na podstawie ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy.

Działania w zakresie rynku pracy przedstawiam w formie tabelarycznej stanowiącej załączniki numer 1 i 2 do niniejszego pisma. Kluczowe przedsięwzięcia związane ze wspieraniem podmiotów ekonomii społecznej dotkniętych skutkami powodzi polegały na wprowadzeniu odpowiednich rozwiązań prawnych, zwłaszcza w ustawie z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi. Nie były to odrębne instrumenty wsparcia finansowego na rzecz osób i podmiotów dotkniętych powodzią, lub były one elementem narzędzi wykraczających poza zakres kompetencji departamentu, nie jest zatem możliwe przedstawienie ich w wersji uszczegółowionej na poziomie wskazanym w interpelacji.

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dysponuje środkami Europejskiego Funduszu Społecznego + na lata 2021-2027, w ramach programu krajowego Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego (FERS). Środki te przeznaczone są, co do zasady, na realizację projektów ogólnokrajowych, których celem jest wprowadzenie zmian systemowych. Wsparcie bezpośrednie dla osób realizowane jest w programach regionalnych, za które odpowiadają Urzędy Marszałkowskie. W celu uniknięcia ryzyka finansowania tych samych wydatków w programach regionalnych oraz programie krajowym na lata 2021-2027, przyjęto że wsparcie dla osób będzie świadczone w ramach 16 programów regionalnych, co pozwoli na lepiej dopasować je do ich potrzeb. Kierownictwo Ministerstwa, w obrębie obowiązujących w programie krajowym FERS ram prawnych, pracuje nad rozwiązaniami wspierającymi beneficjentów z terenów powodziowych. Wprowadzono też zmiany do projektu pt. Premia społeczna dla JS, zlecających PES usługi społeczne, który realizuje Fundacja Fundusz Współpracy w ramach FERS. Umożliwią one dodatkowe wsparcie jednostek samorządu terytorialnego z zalanych obszarów Polski, w postaci grantów dla podmiotów ekonomii społecznej na zlecenie usług społecznych. Kluczowe zmiany dotyczą m.in. wyodrębnienia 30 mln zł z puli dostępnych w ww. projekcie środków na dodatkowy nabór dla gmin i powiatów dotkniętych skutkami powodzi oraz dodania zapisów dotyczących wyboru PES w oparciu o wyłączenie stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych (PZP), w związku z usuwaniem skutków powodzi.

Pracownicy Ministerstwa pozostają w stałym kontakcie z beneficjentami projektów koordynacyjnych (FERS) - Regionalnymi Ośrodkami Polityki Społecznej (ROPS) z terenów dotkniętych powodzią i reagują na zgłaszane przez te osoby i instytucje potrzeby.

Realizacja wniosków o wsparcie dla płatników składek na ubezpieczenia ZUS, podjęta w związku z wprowadzeniem stanu klęski żywiołowej na obszarze części województwa dolnośląskiego, lubuskiego, opolskiego oraz śląskiego*

Rodzaj wniosku	Wpływ	Zgody	Odmowy	Bez rozpoznania	Umorzenia postępowania	Pozostało do rozpatrzenia
nowy termin płatności	1 710	1 598	0	0	25	87

rozłożenie na raty należności z tytułu składek	59	27	1	16	0	15
zmiana warunków umowy o rozłożenie na raty należności z tytułu składek	36	23	0	8	0	5
zmiana warunków umowy o odroczenie terminu płatności składek	4	4	0	0	0	0
umorzenie należności	321	0	8	16	108	189
RAZEM	2 130	1 652	9	40	133	296

*Źródło danych: aplikacja OUU (raport 58), według stanu na 20 grudnia 2024 r.

Wpływ wniosków o świadczenie interwencyjne w podziale na województwa:

Województwo	Liczba wniosków	Kwota w zł wynikająca z wniosku
Dolnośląskie	807	84 122 564,63
Lubuskie	9	672 000,00
Opolskie	582	69 285 577,31
Śląskie	79	12 066 771,48

Kwota wypłacona w związku z przyznaniem świadczenia interwencyjnego:

Termin	Liczba	Kwota w zł	Min. w zł	Max. w zł
Razem	1285	131 877 614,80	x	x
2024-10-10	22	3 792 551,42	12 000,00	814 722,81
2024-10-16	42	4 790 208,34	9 000,00	749 169,60
2024-10-17	46	5 408 483,40	1 221,56	1 000 000,00
2024-10-18	42	3 897 486,67	773,44	1 000 000,00
2024-10-21	30	983 861,87	11 715,00	235 796,25
2024-10-22	17	853 662,90	12 000,00	322 500,00
2024-10-23	21	1 399 307,31	6 465,44	528 000,00
2024-10-24	62	10 225 324,42	7 274,81	1 000 000,00
2024-10-25	42	5 935 697,13	7 861,85	1 000 000,00
2024-10-28	55	5 904 580,35	6 125,64	1 000 000,00

2024-10-29	42	5 333 957,35	9 000,00	1 000 000,00
2024-10-30	64	6 061 225,98	5 548,19	1 000 000,00
2024-10-31	51	6 341 184,68	12 000,00	1 000 000,00
2024-11-04	52	4 502 968,66	1 415,48	1 000 000,00
2024-11-05	49	3 850 285,33	3 275,55	1 000 000,00
2024-11-06	26	4 779 004,96	9 000,00	1 000 000,00
2024-11-07	52	2 507 951,30	4 272,00	368 028,67
2024-11-08	40	2 793 897,01	10 657,50	480 096,30
2024-11-12	40	4 949 382,96	3 124,22	1 000 000,00
2024-11-13	24	1 539 942,44	9 025,50	358 114,39
2024-11-14	29	3 069 815,97	6 750,00	1 000 000,00
2024-11-15	34	2 853 791,33	9 000,00	1 000 000,00
2024-11-18	32	2 586 210,13	12 000,00	1 000 000,00
2024-11-19	17	1 139 683,00	12 000,00	504 933,00
2024-11-20	15	1 331 755,56	9 000,00	392 000,00
2024-11-21	17	802 515,75	9 000,00	256 000,00
2024-11-22	12	388 590,20	11 015,44	128 000,00
2024-11-25	23	2 533 354,94	7 500,00	797 934,09
2024-11-26	26	2 249 270,21	12 000,00	533 666,58
2024-11-27	21	2 011 966,36	9 922,75	1 000 000,00
2024-12-05	4	1 084 997,71	9 526,50	1 000 000,00
2024-12-06	36	4 428 742,48	11 899,95	1 000 000,00
2024-12-09	28	1 734 362,65	15 603,20	400 000,00
2024-12-10	32	6 478 373,34	16 000,00	1 000 000,00
2024-12-11	12	3 096 512,81	16 000,00	979 000,00
2024-12-12	16	958 516,34	16 000,00	230 458,25
2024-12-13	6	345 403,07	13 822,50	251 580,57
2024-12-16	14	772 988,54	12 000,00	208 000,00
2024-12-17	24	1 104 346,75	7 650,00	179 292,00
2024-12-18	24	2 601 193,29	3 714,00	748 961,01
2024-12-19	22	2 154 187,73	16 000,00	664 313,64
2024-12-20	22	2 300 072,16	16 000,00	747 295,00

Kwota wypłacona, dot. wyrównania świadczenia interwencyjnego:

Termin	Liczba	Kwota w zł	Min. w zł	Max. w zł
Razem	582	8 754 408,78	x	x
2024-11-29	497	7 656 938,04	257,81	177 888,86
2024-12-02	22	369 761,01	3 000,00	78 598,75
2024-12-03	7	62 284,16	3 000,00	16 000,00
2024-12-04	33	418 347,30	1 265,97	122 230,10
2024-12-05	18	217 305,14	3 000,00	66 447,38
2024-12-10	5	29 773,13	2 041,88	16 000,00

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Katarzyna Nowakowska

Podsekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

Załączniki:

1. Załącznik nr 1 - Formy wsparcia kierowane do osób poszkodowanych w wyniku tegorocznej powodzi
2. Załącznik nr 2 - Szczegółowe dane nt. udzielonej pomocy
3. Załącznik nr 3 - Zestawienie na temat pomocy dla przedsiębiorców w formie pliku Excel (otrzymane z Centrali ZUS)

pdf_Załącznik nr 1 -
Formy wsparcia kierowane do osób poszkodowanych w wyniku tegorocznej powodzi

Załącznik nr 2 -
Szczegółowe dane nt. udzielonej pomocy

Załącznik nr 3 -
Zestawienie na temat pomocy dla przedsiębiorców w formie pliku Excel (otrzymane z Centrali ZUS)